

**POROČILO O SAMOEVALVACIJI ŠTUDIJSKEGA
PROGRAMA FOTOGRAFIJA 1. ST.
VIST – FAKULTETE ZA APLIKATIVNE VEDE
V Š.L. 2024/2025**

Spremljanje, ugotavljanje in zagotavljanje
kakovosti

Februar 2026

Odgovorna oseba: prof. dr. Janko Žmitek, dekan

Potrjeno na seji KK 20. 3. 2026, potrjeno na seji senata 27. 3. 2026

Kazalo

1. IZHODIŠČA	3
2. UVOD	3
3. NOTRANJE ZAGOTAVLJANJE IN IZBOLJŠEVANJE KAKOVOSTI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA	4
1. Standard: VIST evalvira in posodablja vsebino, sestavo in izvajanje študijskega programa.	4
2. Standard: Uresničevanje nalog, načrtovanih na podlagi izsledkov samoevalvacije študijskega programa, je razvidno iz samoevalvacijskih poročil.	7
4. SPREMINJANJE IN POSODABLJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA	8
3. Standard: Visokošolski zavod spremlja izvajanje študijskega programa, ga pregleduje in izboljšuje ob upoštevanju razvoja študijskih, znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oziroma umetniških področij in disciplin (razvoja stroke), v katera se primerno umešča, ob evalviranju doseganja postavljenih ciljev, kompetenc oziroma učnih izidov ter potreb po znanju in ciljev družbe – odvisno od vrste in stopnje študijskega programa. Spremembe in posodobitve upoštevajo temeljne cilje programa ter ohranjajo povezanost njegovih vsebin oziroma predmetov.	8
5. IZVAJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA	8
4. Standard: Način, oblika in obseg izvajanja študijskega programa ustrezajo njegovi vsebini, sestavi, vrsti in stopnji, tako da so kakovostno prilagojene in zagotovljene študijske vsebine, izvedbene prakse in viri (kadrovski in materialni).....	8
5. Standard: Zagotovljeno je varovanje pravic deležnikov v študijskem procesu.....	13
6. ZAKLJUČEK.....	14

1. IZHODIŠČA

Samoevalvacija (SE) študijskih programov se od š. l. 2022/23 izvaja vsako leto za preteklo študijsko leto ločeno od SE zavoda, ki pa se izvaja za po 3 študijska leta skupaj, s tem, da poteka tudi sprotna evalvacija delovanja in učinkov posameznih ukrepov ter sprejemajo novi ukrepi glede na izkazane potrebe.

Tako je bilo to samoevalvacijsko poročilo (SEP) pripravljeno na osnovi načrta samoevalvacije (SE) za š. l. 2024/25 (faza 1), ki ga je pripravila Komisija za kakovost (KK) in sprejel senat 30. 9. 2024, in podrobnega načrta samoevalvacije za š. l. 2024/25 (faza 2), ki ga je pripravila KK in sprejel senat 29. 9. 2025, ter v skladu s tem na osnovi kvantitativnih in kvalitativnih analiz podatkov, pridobljenih iz evidenc, plana in poročila o delu in rezultatih v š. l. 2024/25, ugotovitvami komisij senata, poročil nosilcev predmetov, z anketami, pogovori, sestanki idr. z vsemi tipi deležnikov ipd. ter ciljev, priporočil in nalog iz SEP 2023/2024.

Poročilo sledi standardom Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov NAKVIS za evalvacijo študijskih programov. Poročila o samoevalvaciji zavoda in študijskih programov za pretekla leta so dostopna na spletni strani fakultete. Opomba: V SEP je uporabljen izraz študent obojespolno.

Poročila o samoevalvaciji zavoda in študijskih programov za ter Poročilo Poročilo o vzorčni evalvaciji študijskega programa (NAKVIS) so dostopni na:

https://vist.si/images/datoteke/dokumenti_vist/SEP_2019-20_Konno.pdf

https://vist.si/images/datoteke/dokumenti_vist/Samoevalvacijsko_poroilo_za_I_2020-21_in_2021-22.pdf

[Samoevalvacija_22-23_fotografija.pdf](#)

[Samoevalvacija_23-24_fotografija.pdf](#)

Opomba: V SEP je uporabljen izraz študent obojespolno, razen, kadar je uporabljen skupaj z žensko obliko (študentka).

2. UVOD

Študijsko leto 2024/25 je bilo za Oddelek za fotografijo obdobje intenzivnega strateškega prilagajanja hitrim tehnološkim in medijskim spremembam ter stabilizacije izvedbe v luči generacijskih premikov. Glavne značilnosti š. l. 24/25 so bile:

- **Strateška evalvacija nove smeri Vzoredne resničnosti (VR/XR):** Čeprav je bila nova smer promovirana za vpis prve generacije v š. l. 24/25, končno zanimanje ni bilo zadostno za varno izvedbo programa, zato smeri v tem letu nismo zagnali. Vodstvo je na podlagi tega izvedlo globoko refleksijo promocijskih procesov in terminologije.
- **Optimizacija izvedbe s povezovanjem letnikov:** Zaradi osipa pri prehodu v 2. letnik smo nadaljevali z združeno izvedbo predmetov 2. in 3. letnika (npr. *Vizualne komunikacije in oblikovanje, Sodobna fotografija, Konceptualizacija prostora*), kar se je izkazalo za pedagoško zelo pozitivno.
- **Sprejetje ključnih sistemskih pravilnikov:** Fakulteta je sprejela *Pravilnik o uporabi generativne umetne inteligence pri študiju* in *Pravilnik o prilagoditvah izvajanja študija študentom z manj priložnostmi*, ki sistemsko urejata nova področja akademske integritete in vključenosti.

- **Postopno vključevanje vsebin umetne inteligence:** V študijski smeri Fotografija smo začeli v vsebine posameznih predmetov postopoma vključevati področja umetne inteligence, zlasti generativne umetne inteligence. Vključevanje poteka glede na vsebino in učne cilje posameznih predmetov, s poudarkom na ustvarjalni, kritični in etični uporabi teh tehnologij v fotografiji in širši vizualni produkciji.
- **Dosežki projektnega dela:** Julija 2025 je bila v Kinu Šiška odprta odmevna zaključna razstava študentov 3. letnika z naslovom **SLEDI**. Uspešno je bil zaključen študentski projekt PUŠ z naslovom *Revolucija v produkciji: AI in XR za novo dobo vizualne produkcije*.

3. NOTRANJE ZAGOTAVLJANJE IN IZBOLJŠEVANJE KAKOVOSTI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

1. Standard: VIST evalvira in posodablja vsebino, sestavo in izvajanje študijskega programa.

a) **Samoevalvacija študijskega programa omogoča njegovo razvijanje in posodabljanje, tako da se ohranja njegova aktualnost ter ustvarja kakovostno izobraževalno okolje:**

Tudi v tem študijskem letu je zbiranje in analiziranje podatkov o študijskem programu, njegovem izvajanju, obremenjenosti in izpolnjevanju obveznosti potekalo redno na načine, navedene v preteklih SEP. Na podlagi tega je vodstvo sproti sprejemalo ukrepe, kot so dodatni termini konzultacij, dodatni izpitni roki, dodatni termini konzultacij, spodbujanje študentov za izpolnjevanje študijskih obveznosti in prilagajanje izvedbe (hibridni model).

Posebna pozornost v š. l. 2024/25 je bila namenjena refleksiji neizvedbe smeri **Vzporedne resničnosti**. Evalvacija procesov promocije, ki je vključevala digitalni marketing (agencija iProm), sodelovanje s Tehnološkim parkom in objave v medijih (RTV Slovenija), je razkrila naslednje ključne ugotovitve:

- **Analiza promocijskih resursov:** Ugotovljeno je bilo, da je interna ekipa, ki je skrbela za PR in marketing, relativno nestrokovna na tem specifičnem področju, kar je omejilo učinkovitost kampanj.
- **Terminološke dileme:** Pojavili so se dvomi o ustreznosti poimenovanja smeri »Vzporedne resničnosti«, saj se zdi, da terminologija trgu in potencialnim kandidatom ni bila dovolj jasna ali privlačna.
- **Strateški odziv:** Vodstvo je ocenilo, da investicija v specifično tehnološko opremo (npr. VR očala) ni smiselna, dokler ni zadostnega zanimanja za vpis [102–103]. Sklenjeno je bilo, da se v letu 2025/26 izvede zadnji poskus vpisa v to smer, sicer se vsebine »pretopijo« v program Fotografije.

Hkrati je senat na 82. seji septembra 2025 potrdil nove nosilce predmetov, kar zagotavlja strokovno osvežitev programa: Igorja Prošiča (*Portfolio II*), Jureta Groma (*Razvoj kritičnega mišljenja*), dr. Uroša Hočvarja (*Atelje kreativne fotografije*) in Andreja Lamuta (*Snovanje fotografije*).

b) **Načini in postopki zbiranja informacij ali predlogov za spreminjanje študijskega programa ter njihovega analiziranja:**

Informacije, podatke, pripombe in predloge je zavod zbiral predvsem na naslednje načine:

- anketiranje študentov ob koncu vsakega predmeta o predmetu in izvedbi (pred izpitom) ter obremenjenosti (po izpitu);
- anketiranje delodajalcev, pri katerih opravljajo študentje prakso oz. delajo;
- individualni pogovori (s študenti, zaradi povečanega števila tujih študentov tudi posebej z njimi, pedagoškim in nepedagoškim osebjem, partnerji);

- poročila (o izvedbi predmetov idr.), evidence in druga gradiva;
- anketiranje pedagoškega osebja;
- sestanki organov VIST;
- pregledi dokumentacije.

Vključeni v SE so imeli jasna navodila, katere podatke morajo zbirati tekom študijskega leta, ki so jih deloma sproti, deloma pa (obdelane) v poletnem času dostavili Komisiji za kakovost skladno z dvofaznim načrtom SE, na osnovi tega pa so bile opravljene analize, rezultati pa so bili osnova za planiranje aktivnosti za š.l. 25/26 in naprej.

Kakovost študijskih programov smo spremljali z analizo anketnih vprašalnikov, dnevnikov posameznih predmetov, s pogovori s predavatelji, mentorji in študenti ter na podlagi drugih virov informacij kot so vpisi, prehodi, uspešnosti študentov itd. Sproti smo tudi preverjali tematsko aktualnost predmetov, spremljali novitete na različnih področjih itd. Skladno z ugotovitvami smo sproti posodabljali posamezne obravnavane teme pri predmetih, pa tudi načine izvedbe, vključno s prilagajanjem glede potreb generacije. Zaradi ugotovljenih potreb po dodatnih ažuriranjih je senat sprejel sklep, kot navedeno v tč. a) tega poglavja.

V prejšnjih letih smo zaradi problemov pri pridobivanju čim bolj realnih podatkov o obremenjenosti študentov postopoma bistveno optimizirali vprašalnik (zbirna anketa), saj ugotavljanje obremenjenosti študentov predstavlja precejšen izziv. Ocena obremenjenosti je namreč bistveno odvisna od predznanj, sposobnosti, starosti oz. drugih obvez, ki jih imajo študentje, bistvene so tudi razlike med generacijami, in sicer opažamo, da je predznanje študentov srednješolcev (predvsem v času epidemije s covidom-19) v povprečju iz leta v leto slabše, prav tako delovne navade in vztrajnost, tako da je potrebno vsako leto več naših naporov, da študenti opravljajo študijske obveznosti. Čeprav ocenjujemo, da se je z navedenim zanesljivost podatkov teh anket izboljšala, smo se v tem š.l. dodatno posvetili pojasnjevanju metodologije študentom. Problem še vedno ostaja velika variabilnost odgovorov ter relativno slab odziv – malo število respondentov. Razlog za to vidimo v velikem številu anket, ki jih morajo študentje reševati, zato predlagamo združevanje anket o obremenjenosti o vseh predmetih semestra v eno anketo.

Za zbiranje pripomb, mnenj, predlogov ipd. smo s 23/24 uvedli vprašalnik za nosilce/izvajalce pedagoških procesov ter podporno/strokovno osebje po standardih NAKVIS-a, vendar se je izkazalo, da je vprašalnik preobsežen in kompliciran, zato ga je potrebno optimizirati.

c) Primernost obveščanja deležnikov o uresničevanju načrtovanih nalog oziroma o izsledkih in ugotovitvah pri samoevalvaciji študijskega programa:

Sprememb komunikacijskih kanalov in načinov glede na navedeno v SEP za 2020-2022 in SEP Fotografija 22/23 in 23/24 v tem letu ni bilo. Obveščanje je potekalo preko objave SEP, sestankov, mejlingov, objav na spletni oglasni deski, na spletni strani vist.si, družbenih omrežjih in medijskih objavah.

Ocena stanja

Notranji sistem kakovosti, vključno z zbiranjem in procesiranjem informacij, kar redno dopolnjujemo oz. optimiziramo, ter definiranjem in izvedbo ukrepov zagotavlja kontinuirano evalviranje, posodabljanje in razvijanje študijskih programov, tako da se ohranja njihova aktualnost ter ustvarja kakovostno izobraževalno okolje. Obveščanje deležnikov poteka preko spletne strani, MS Teams in sej Akademskega zbora. Sistem po konceptu Demingovega kroga omogoča, da pri identificiranju

pomanjkljivosti sodelujejo vsi relevantni deležniki. Obveščanje deležnikov o načrtovanju in uresničevanju načrtovanih nalog oziroma o izsledkih in ugotovitvah pri samoevalvaciji študijskega programa je primerno.

Medtem ko nosilci in drugi sodelujoči pri izvedbi pedagoških procesov dosledno in dokaj povedno podajajo mnenja in predloge v dnevnikih predmetov, pa je odzivnost na povabila KK, da podajajo dodatna mnenja in predloge v okviru SE slabša, zato smo uvedli kvartalne opomnike, saj se je kot bistveni razlog za to izkazala kompleksnost vprašalnika, ki smo ga zato tudi optimizirali. S tem smo dosegli bolj sprotno zbiranje pripomb, mnenj in predlogov tudi glede organizacijskih in drugih zadev.

Realizacija ukrepov iz SEP Fotografija 23/24:

- Sistematičen pregled vseh učnih načrtov ter priprava predlogov morebitnih sprememb/ažuriranj s ciljem sprejetja pred razpisom za 24/25 (nosilci, vodstvo VIST) – **realizirano.**
- Analiza prednosti in slabosti ukinitve diplom in nadomestitve s teoretičnim in praktičnim diplomskim izpitom oz. drugih alternativ (npr. poenostavitev z izbiro tem, manjšanjem obsega ipd.) v 24/25 (Študijska komisija, vodstvo VIST) - **Izvedena obširna obravnava, odločitev o ukinitvi diplom predvidena jeseni 2025.**
- Vzpodbujanje zlasti študentov k vključevanju v procese zagotavljanja kakovosti, tudi preko Študentskega sveta, mora ostati trajna naloga vodstva, za izpolnjevanje anket pa tudi vzpodbujanje s strani nosilcev predmetov. – **Realizirano, ostaja trajna naloga.**
- Združitev anket o obremenjenosti študentov o vseh predmetih semestra v eno anketo. – **Realizirano.**
- Optimizacija vprašalnika za nosilce/izvajalce predmetov in delovanju VIST za potrebe SE (KK pred začetkom priprave SEP za 23/24) ter vzpodbujanje le-teh k čim bolj sprotnemu obveščanju/poročanju KK o relevantnih zadevah (KK, periodično). – **Realizirano.**

Pomanjkljivosti v 24/25:

- Nizko zanimanje za smer VR/XR in nestrokovnost interne ekipe za PR/marketing za to področje.
- Nesorazmerna obremenitev študentov in mentorjev z diplomskimi deli glede na število ECTS.
- Težave pri sprotnem delu študentov pri zahtevnejših tehničnih predmetih (npr. *Tehnične osnove fotografije*).
- Nekritična uporaba umetne inteligence pri pripravi seminarskih nalog.

Ukrepi in roki za odpravljanje pomanjkljivosti:

- Ponovna proučitev smiselnosti smeri VR/XR pred razpisom za 26/27 in morebiten prenos vsebin v osnovni program.
- Odločitev o prednostih in slabostih ukinitve diplom in nadomestitve z diplomskim izpitom (jesen 2025).
- Dosledno upoštevanje *Pravilnika o uporabi generativne UI* in sprotno prilagajanje konceptov nalog.
- Odločitev o zmanjšanju števila izpitnih rokov na maksimalno 6–8 na študijsko leto.
- Vzpodbujanje zlasti študentov k vključevanju v procese zagotavljanja kakovosti, tudi preko Študentskega sveta, mora ostati trajna naloga vodstva, za izpolnjevanje anket pa tudi vzpodbujanje s strani nosilcev predmetov.

2. Standard: Uresničevanje nalog, načrtovanih na podlagi izsledkov samoevalvacije študijskega programa, je razvidno iz samoevalvacijskih poročil.

Uresničevanje nalog, povezanih s samoevalvacijo študijskega programa, v zadnjih treh letih in:

- ***sodelovanje deležnikov pri sprejemanju ukrepov za izboljšave, spremljanju njihovega uresničevanja in nastajanju samoevalvacijskega poročila ter***
- ***sklenjenost kroga kakovosti:***

Sistem po konceptu Demingovega kroga na več ravneh (predmetnika in predmetov, organizacije, organov, raziskovalnega dela, komuniciranja z različnimi deležniki, upravljanja kakovosti, sodelovanje z zunanjimi deležniki, razvoja in promocijo stroke...) omogoča, da pri identificiranju pomanjkljivosti, priložnosti in predlogov sodelujejo vsi relevantni deležniki, k čemur jih VIST tudi spodbuja in sistem tudi dopolnjuje (npr. uvedba/optimizacija vprašalnikov za sodelavce, optimizacija koncepta/vprašalnikov za ugotavljanje obremenjenosti in zadovoljstva študentov idr.).

V skladu z izsledki iz preteklih let so bile realizirane bistvene naloge:

- **Habilitacijski postopki:** Uspešno je bila potrjena ponovna izvolitev Rajka Bizjaka v naziv višji predavatelj.
- **Združevanje letnikov:** Ukrep se je izkazal za zelo pozitivnega; dvignila sta se motivacija in sodelovanje med študenti različnih letnikov ob ohranjanju horizontalne in vertikalne povezanosti vsebin.
- **Sistemska dokumentacija:** Sprejeta sta bila pravilnika o UI in prilagoditvah študentom z manj priložnostmi, kar je bila ena od nalog za leto 24/25.

Čeprav je interes za sodelovanje študentov, deloma pa tudi dela zunanjih sodelavcev, spremenljiv, pa ugotavljamo, da zberemo na navedene načine (1. standard, tč. b) potrebne informacije, predvsem pa, da ni bojazni, da ne bi bilo imputa z njihove strani v primeru nezadovoljstva.

Ocena stanja

VIST uresničuje naloge, načrtovane na podlagi izsledkov samoevalvacije študijskih programov, pri čemer sodelujejo relevantni deležniki, učinke realizacije le-teh redno spremlja in v primeru izkazane potrebe ponovno ukrepa, ukrepe pa prilagaja morebitnim spremenjenim okoliščinam in novim ugotovitvam.

Realizacija ukrepov iz SEP Fotografija 23/24:

- Vzpodbujanje zlasti študentov k vključevanju v procese zagotavljanja kakovosti ostaja trajna naloga vodstva in sodelavcev preko neposrednega vzpodbujanja (na predavanjih, vajah, mejlingi) oz. preko Študentskega sveta – realizirano, trajna naloga.
- Nadaljnje optimizacije in distribucije vprašalnikov za študente in sodelavce ter vzpodbujanje k izpolnjevanju (KK, vodstvo, ŠS) – realizirano, trajna naloga.

Pomanjkljivosti v 24/25:

- Potreba po stalnem spodbujanju študentov in deloma tudi zunanjih sodelavcev k sodelovanju v procesih zagotavljanja kakovosti ostaja trajna pomanjkljivost.

Ukrepi in roki za odpravljanje pomanjkljivosti

- Vzpodbujanje študentov k vključevanju v procese zagotavljanja kakovosti ostaja trajna naloga vodstva preko neposrednega vzpodbujanja (na predavanjih, vajah, mejlingi) oz. preko Študentskega sveta.
- Nadaljnje optimizacije in distribucije vprašalnikov za študente in sodelavce ter vzpodbujanje k izpolnjevanju (KK, vodstvo, ŠS).

4. SPREMINJANJE IN POSODABLJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

3. Standard: Visokošolski zavod spremlja izvajanje študijskega programa, ga pregleduje in izboljšuje ob upoštevanju razvoja študijskih, znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oziroma umetniških področij in disciplin (razvoja stroke), v katera se primerno umešča, ob evalviranju doseganja postavljenih ciljev, kompetenc oziroma učnih izidov ter potreb po znanju in ciljev družbe – odvisno od vrste in stopnje študijskega programa. Spremembe in posodobitve upoštevajo temeljne cilje programa ter ohranjajo povezanost njegovih vsebin oziroma predmetov.

Ali je ob vsebinskem razvijanju in spreminjanju študijski program še vedno vsebinsko in po sestavi dovršen, ali se ohranja povezanost učnih načrtov in predmetnika s cilji in kompetencami študijskega programa ter ali so vsebine povezane po horizontalni in vertikalni osi; ob upoštevanju 17. člena meril:

Ocena stanja

VIST spremlja izvajanje programa in ga izboljšuje ob upoštevanju razvoja vizualnih umetnosti in tehnologij. Razvoj smeri VR/XR ter vključevanje generativne UI v posamezne predmete v študijski smeri Fotografija.. Program ohranja koherenco, saj temeljne fotografske kompetence ostajajo skupno jedro, hkrati pa se vsebine, razvite za novo smer (npr. *Prompt inženiring, 3D modeliranje*), že postopoma vključujejo v obstoječi program fotografije, s čimer zagotavljamo aktualnost študija tudi brez formalnega zagona ločene smeri.

K posodabljanju študijskih programov in njihove izvedbe sodijo tudi dopolnitve Pravilnika o diplomskem delu, sprememba sistema citiranja in študijskega reda glede pogojev za opravljanje izpitov ter nova Pravilnik u uporabi generativne umetne inteligence pri študiju ter Pravilnik o prilagoditvah izvajanja študija študentom z manj priložnostmi (z vključitvijo pred tem sprejetih načel o prilagoditvah tujim študentom).

S spremembami in posodobitvami študijskih programov ter izvedbe ohranjamo aktualnost le-teh s ciljem čim boljše strokovne usposobljenosti študentov za teoretično utemeljeno delo v praksi, kar se odraža tudi v pozitivnih odzivih delodajalcev.

5. IZVAJANJE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

4. Standard: Način, oblika in obseg izvajanja študijskega programa ustrezajo njegovi vsebini, sestavi, vrsti in stopnji, tako da so kakovostno prilagojene in zagotovljene študijske vsebine, izvedbene prakse in viri (kadrovske in materialne).

- a) *načini in oblike poučevanja, njihov razvoj oziroma prilagojenost (vključno z viri): različnim skupinam študentov, različnim študijskim potrebam in načinom študija (na študenta osredinjen študij in poučevanje), potrebam visokošolskih učiteljev in sodelavcev:*

Izvedba programov je bila zasnovana hibridno v skladu s Smernicami hibridnega pristopa v terciarnem izobraževanju (NAKVIS). Izvajanje je tako potekalo obliki predavanj, vaj, seminarskih nalog, projektov, individualnih vodenih vaj, konzultacij, študijskih krožkov ipd., pri čemer je bil del predavanj, teoretičnih vaj in konzultacij izvedenih na daljavo, kar je posebej v interesu študentov iz oddaljenih krajev.

Pri snovanju izvedbe so tudi v tem študijskem letu upoštevali več vidikov, kot v prejšnjih letih, vključno z interesi študentov in pripravljenosti izvajalcev za to ter primernosti načina izvedbe glede na vsebine in cilje posameznega termina, ter tudi generacijske specifičnosti in sprotne izkušnje s posameznimi letniki in smermi, vse s ciljem najti optimalni način izvedbe.

Študentom s posebnimi potrebami ter tujim študentom je bil omogočen daljši čas pisanja izpitov v skladu s sklepi Študijske komisije in sprejetimi Načeli o prilagoditvah tujim študentom. Le-ta so bila sprejeta v začetku š.l. zaradi povečevanja števila tujih študentov in zato potrebe po jasnejšem definiranju principov dela z njimi. Načela so bila ob koncu š.l. vključena v novi Pravilnik o prilagoditvah izvajanja študija študentom z manj priložnostmi.

Tudi v tem š.l. smo ugotavljali slabšanje predznanja in delovnih navad oz. angažiranosti študentov iz generacije v generacijo, kar je terjalo od celotne naše ekipe vedno več angažmaja za »aktiviranje« študentov 1. letnika, manj pa v višjih letnikih, in sicer z dodatnimi konzultacijami, pozivi k ogledom neuspešno opravljenih izpitov, vzpodbujanjem k obiskovanju predavanj, ugotavljanjem vzrokov za slab obisk predavanj in ukrepov na osnovi ugotovitev ipd., dodatnimi individualnimi razgovori in pripravami individualnih načrtov izpolnjevanja študijskih obveznosti ipd., kar je prineslo zadovoljive rezultate, boljše kot leto prej, tako da je bila prehodnost v 2. letnik večja.

Število izpitnih rokov smo prilagajali potrebam, tako da so poleg prvih izpitnih rokov po vsakem predmetu in rednim rokom v izpitnih obdobjih bili dodani dodatni roki med temi obdobji iz zahtevnejših predmetov, zlasti Zgodovina fotografije I in II, Teorija fotografije I in II ter Tehnične osnove fotografije.

Glede ocen predmetov in izvajalcev ugotavljamo ohranjanje značilnosti prejšnjih let, in sicer:

- da so povprečne ocene predmetov 1. letnika 1. st. (3,79), z razponom od 3 (Teorija fotografije II) do 4,2 (Etika in pravo v fotografiji), prav tako ocene izvajalcev predmetov tega letnika (4,08), z razponom od 3 do 5;
- ocene predmetov in izvajalcev višjih letnikov 1. st. so naslednje:
 - za predmete 2. l. 3,65 (2,1-5), izvajalce 4,14 (1,6-5);
 - za predmete 3. l. 3,91 (2,9-5), izvajalce 4,65 (3,7-5).

Ugotavljamo, da se zadnja leta povečuje problem kampanjskega učenja, nezadostne uporabe literature in učenja po vprašanjih namesto integralnega učenja snovi, prav tako pada sposobnost daljšega zbranega dela oz. pozornosti. Nove generacije si tudi ne delajo zapiskov na predavanjih, iz literature pa se niso vajene učiti. Zato morajo pedagogi in šola kot celota vlagati vedno več naporov, da študenti dosegajo zadovoljive rezultate. Ciljna prehodnost iz 1. v 2. letnik (39,13 %, lani 46,70 %, predlani 90,90 %), iz 2. v 3. letnik pa 68,75 %,

Pri skupnih projektih študentk in študentov fotografije in kozmetike je prišlo pri eni od ekip do resnejšega konflikta med enimi in drugimi zaradi po eni strani velikega angažiranja študentk kozmetike, po drugi strani pa velike pasivnosti študentov fotografije, kar je privedlo do razmisleka o prestavitvi te obveznosti študentom fotografije iz 2. v 3. letnik (Atelje).

b) *število izvedenih kontaktnih ur, določenih s študijskim programom, ali drugih oblik dela s študenti:*

Število kontaktnih ur je bilo izvedeno v skladu z učnimi načrti in letnim planom, in sicer v obliki predavanj, vaj, seminarskih nalog, projektov, individualnih vodenih vaj, konzultacij, študijskih krožkov ipd.

c) študijska gradiva in njihova prilagojenost načinom in oblikam poučevanja ter potrebam študentov:

Predpisana je temeljna in dodatna literatura, pri praktično vseh predmetih so objavljene drsnice, za večino vaj tudi skripte in/ali navodila, pri nekaterih predmetih posneta predavanja, kvizi ipd. CTK, ki je naša pogodbeni knjižnica, je na našo željo dopolnil knjižni fond z izbranimi naslovi, študenti pa imajo v šolnino vključeno članstvo v CTK in po želji v NUK.

č) delo študentov v znanstvenih, strokovnih, raziskovalnih oziroma umetniških projektih ob upoštevanju 33. člena ZViS:

Projektno delo ostaja osrednji didaktični element. V š.l. 24/25 so bili študenti vključeni v naslednje projekte:

- Razstava SLEDI: Zaključni projekt 3. letnika v Kinu Šiška (julij 2025), kjer so študenti pokazali visoko stopnjo produkcijske zrelosti.
- Projekt PUŠ AI/XR: Študenti so razvijali vsebine na področju hibridne produkcije in uporabe AI v vizualnih medijih.
- Sodelovanje s kozmetiko: Študentke kozmetike so pri predmetu *Modno ličenje* ponovno sodelovale s študenti fotografije pri terminih *Ateljeja*. Pri eni od ekip je prišlo do konflikta zaradi pasivnosti študentov fotografije, kar je privedlo do razmisleka o prestavitvi te obveznosti iz 2. v 3. letnik.

d) praktično izobraževanje študentov:

Praktično izobraževanje (PI) je obvezni predmet 3. letnika v obsegu 7 (160 ur pri delodajalcu) oz. 8 ECTS. Izvajanje PI je dobro regulirano in organizirano v skladu s sistemskimi dopolnitvami v 20/21 in pripadajočimi dokumenti in ves čas poteka brez posebnosti.

V š.l. 24/25 je PI opravljalo 5 študentov, leto prej pa 8 študentov.

Analize zadovoljstva vseh deležnikov PI v š.l. 24/25 v smeri Fotografija so pokazale naslednje:

- delodajalci/mentorji so ocenili študente s povprečno oceno **9,94** (v prejšnjih letih 9,76, 9,80, 9,22, 9,76);
- študenti so ocenili izvajanje PI, delodajalce in nosilko predmeta ocenili z naslednjimi ocenami:
 - o Zadovoljstvo s PI pri delodajalcu: **9,97** (v prejšnjih letih 9,90, 9,82, 8,60 in 9,96);
 - o Zadovoljstvo študentov z nosilko PI in organizacijo/vlogo VIST: **8,50** (v prejšnjih letih 9,80, 9,94, 8,43 in 9,54).

Tudi posamezne ocene so visoke, brez odstopanj, ki bi kazala potrebo po ukrepanju, je pa potrebno pri interpretaciji teh rezultatov upoštevati malo število opravljenih praks in s tem ocen.

e) ustreznost urnikov, števila govorilnih ur ali dostopnosti visokošolskih učiteljev in sodelavcev študentom:

Priprava in objava urnikov (vključno s prvimi izpitnimi roki po zaključku posameznega predmeta) je bila časovno izvedena v skladu z rokovnikom oz. je bil cilj, da je urnik za 1. st. za oktober pripravljen pred 20.9., za cel 1. semester pa po letnikih konec septembra oz. v začetku oktobra 2024.

Spremembe urnikov med letom (po objavi) so bile zelo redke, le v izjemnih primerih, nadomestni termini pa so bili napovedani vsaj 1 mesec vnaprej.

Termini za t.i. individualne vaje so bili razpisani v skladu z ugotovitvami v SEP 22/23 vnaprej, v urniku, usklajeno s študenti, dodatni termini pa glede na potrebe naknadno, prav tako dodatne konzultacije.

Z izvajalci predmetov so študenti lahko komunicirali preko e-pošte in MS Teams, kar so študenti s pridom izkoriščali, manj pa so izkoriščali možnost komunikacije po telefonu ali srečanj na šoli izven pouka, na govorilnih urah, ki jih ravno zato nismo vnaprej razpisovali, razen za posamezne predmete v izpitnih obdobjih. Učitelji in sodelavci so se sproti odzivali, razen v posameznih primerih. V takšnih primerih so se študenti obrnili na referat, ki je nato posredoval pri komunikaciji. Za namen komuniciranja s šolo in učitelji imajo vsi študenti in vsi učitelji/sodelavci e-naslove z domeno vist.si.

Redno pa so imele študenti možnost ogleda izpitov po dogovoru ali v razpisanih terminih. V nekaterih primerih, ko študent večkrat ni bil uspešen na izpitu, smo z ogledom izpita pogojevali prijavo na naslednji izpitni rok, kar je večinoma obrodilo sadove.

f) *materialne razmere, povezane z izvajanjem študijskega programa, v skladu s 15. členom meril:*

Študenti so uporabljali prostore na Litostrojski 44a. Oprema je bila ocenjena kot zadostna, vendar plan za 25/26 predvideva posodobitev strojne opreme v skladu s potrebami AI/XR produkcije. Vodstvo je zavzelo stališče, da investicije v drago VR opremo niso racionalne, dokler program nima stabilne baze vpisanih študentov. Kadrovska ekipa je stabilna s potrjenimi novimi nosilci v septembru 2025.

Ocena stanja

Izvajanje študijskih programov oz. smeri je potekalo v skladu z načrti izvajanja. Ocenjujemo, da so način, oblike in obseg izvajanja ustrezali vsebini in ciljem programa, ob upoštevanju potreb študentov ter pedagoškega in strokovnega osebja, s prilagajanjem specifičnim skupinam in generacijskim značilnostim, da bi bili doseženi optimalni učni izidi. Za to so zagotovljeni odlični materialni pogoji. Pedagoška ekipa je ustrezna.

Realizacija ukrepov iz SEP Fotografija 23/24:

- Definirati načela in principe dela s tujimi študenti in jih o tem tudi obveščati. – **realizirano** (sprejeta načela, nato vključena v Pravilnik o prilagoditvah izvajanja študija študentom z manj priložnostmi).
- Spodbujati študente k sistematičnemu sprotnemu učenju in uporabi literature z utemeljevanjem pomena takšnega učenja, sprotno spremljanje izpolnjevanja študijskih obveznosti in intervencije – permanentna naloga (referat, vodstvo, Študijska komisija, pedagogi). – **realizirano, trajna naloga.**
- Definirati omejitve glede opravljanja izpitov pri predmetih s praktičnimi vajami ter določiti rok za dokončanje vseh obveznosti pri vajah v tekočem letu. – **realizirano (Sklep senata, nato dopolnitev Študijskega reda)**
- Vidike umetne inteligence vključiti tudi v druge predmete po presoji nosilcev (nosilci predmetov). – **postopna realizacija glede na smiselnost.**
- Spremljati uporabo umetne inteligence pri delu študentov in ukrepati glede na ugotovitve (nosilci predmetov, dekan). – **realizirano, sprotno prilagajanje konceptov seminarskih nalog ipd.**
- Izvesti izobraževanje o uporabi/uporabnosti in pasteh umetne inteligence (vodstvo, realizacija v 24/25). – **Realizirano (4 sodelavci na seminarju o GUI).**
- Določiti poenostavitve konceptov in vsebin diplom ter dodatna omejitve obsega (Študijska komisija, realizacija 24/25). – **Sprejete dopolnitve Pravilnika o diplomskem delu v smeri**

poenostavitev in zmanjšanja obsega diplom; razprave o ukinitvi zaključene, odločitev jeseni 25.

Pomanjkljivosti v 24/25:

- Slabo predznanje in angažiranost zlasti novih študentov, kampanjsko učenje in učenje po vprašanih namesto integralnega učenja snovi, zmanjšanje delovnih navad novih generacij in posledično problemi s prehodnostjo iz 1. v 2. l. v dodiplomskem študiju.
- Povečuje se (pogosto nekritična) uporaba umetne inteligence pri pripravi seminarskih nalog, kar odpira vprašanja o smiselnosti seminarskih nalog oz. spremembi koncepta le-teh.
- Špekulativno prijavljanje na izpitne roke brez ustrezne pripravljenosti povzroča zelo veliko število izpitnih rokov.
- Razlike v stopnji usposobljenosti študentov fotografije 2. l. in kozmetike 3. l. se kaže kot problem pri realizaciji skupnih reklamno-modnih projektov, zaradi česar razmislek o prestavitvi te obveznosti študentom fotografije iz 2. v 3. letnik (Atelje), kar terja spremembo koncepta projektov v prihodnjem š.l.
- Neobvezno sodelovanje študentk kozmetike, ki opravljajo Modno in fotografsko ličenje, z ličenjem pri predmetu Atelje reklamne in modne fotografije v študiju fotografije, omogoča študentom, da ne izkoristijo te priložnosti za pridobivanje izkušenj.
- Dileme glede ukinitve diplom in nadomestitvi z drugimi oblikami.
- Oprema...

Ukrepi in roki za odpravljanje pomanjkljivosti:

- Spodbujati študente k sistematičnemu sprotnemu učenju in uporabi literature z utemeljevanjem pomena takšnega učenja, sprotno spremljanje izpolnjevanja študijskih obveznosti in intervencije – permanentna naloga (referat, vodstvo, Študijska komisija, pedagogi, Študentski svet).
- Pozorno spremljati dogajanje v zvezi z uporabo GUI ter upoštevanje Pravilnika o uporabi GUI v študijske namene in glede na to sprotno spreminjanje konceptov seminarskih nalog oz. obveznosti študentov (nosilci predmetov).
- Na podlagi izkušenj glede uporabe GUI v 25/26 pripraviti usmeritve pedagogom glede seminarskih nalog in drugih obveznosti študentov, pri katerih uporaba GUI lahko negativno vpliva na učne izide (Študijska komisija, KK, vodstvo).
- Zmanjšati število izpitnih rokov na maksimalno 6-8/š.l. in na to opozoriti študente ter jih usmerjati pri načrtovanju opravljanja izpitov (referat).
- Koncept skupnih projektov študentk in študentov kozmetike in fotografije prilagoditi tako, da bo težišče na študentkah kozmetike, manko znanj študentov fotografije pa se nadomesti s prisotnostjo mentorja za fotografijo, pri čemer morata biti učni izid študentk kozmetike in kakovost projektov neokrnjena. V š.l. 26/27 se izvedejo projekti ponovno v dosedANJI obliki s študentkami kozmetike 3. l. in fotografije 2. l. (vodstvo Oddelka za fotografijo in VIST) v sodelovanju z izvajalci predmetov).
- Preveriti potrebe po nabavi novih oz. nadomestnih naprav in realizirati nabavo glede na potrebe in možnosti (nosilci predmetov, vodstvo).
- Sprejeti odločitev o ukinitvi in nadomestitvi diplom z drugimi oblikami (vodstvo jeseni 2025).
- Oprema (ekrani, ...)

5. Standard: Zagotovljeno je varovanje pravic deležnikov v študijskem procesu.

a) ali je vsem študentom ob rednem izpolnjevanju obveznosti, določenih s študijskim programom, omogočeno nemoteno napredovanje in dokončanje študija:

Celotna ekipa vlaga veliko naporov v to, da bi čim več študentov uspelo opravljati obveznosti, ne da bi pri tem zmanjševali kriterije uspešnosti, in s tem namenom tudi sproti sprejemamo in prilagajamo ukrepe. Za boljšo reguliranost in preglednost možnosti smo tudi sprejeli Pravilnik o prilagoditvah izvajanja študija študentom z manj priložnostmi.

V skladu s tem je bil v skladu s sklepi Študijske komisije študentom s posebnimi potrebami omogočen daljši čas pisanja izpitov, prav tako tujcem v 1. letniku.

Pogoji za opravljanje izpita ter način ocenjevanja in struktura ocene so bili razloženi in objavljeni na začetku posameznega predmeta, točkovanje in lestvica za ocenjevanje pa tudi na izpitnih polah. Študentom so bili omogočeni ogledi izpitov ter posveti glede nadaljnega dela, pritožbe pa so bile mogoče v skladu s Statutom/Študijskim redom, vendar pritožb v tem š.l. ni bilo.

Prvi izpitni rok je bil pri vsakem predmetu ca 2 tedna po zaključku predmeta in objavljen v urniku posameznega predmeta. Posebej so bili v začetku posameznega semestra objavljeni redni izpitni roki v izpitnih obdobjih (najmanj 2 roka/obdobje, razen, če za to ni bilo potrebe). Omogočeno je popravljanje ocen na enem roku za vsak predmet, za kar se ni odločil noben študent.

Pogoji za napredovanje so določeni s študijskim programom in so objavljeni. V primeru neizpolnjevanja vseh pogojev za napredovanje odloča Študijska komisija oz. komisija za podiplomski študij glede na delež neopravljenih predmetov in vsebino teh predmetov. V nekaj primerih je na prošnjo študentov odobrila napredovanje z omejitvami opravljanja predmetov v višjem letniku glede na vsebine, ki jih še niso opravili.

Študente spodbujamo k dokončevanju študija z izvajanjem t.i. diplomskega seminarja večkrat letno, mejlingi, osebnimi pogovori, periodičnim opozarjanjem na roke in veljavnost tem diplomskih nalog, uvedbo diplomskega izpita 5 let od vpisanega 3. letnika, gradacijo cene zagovora glede na št. let od vpisanega 3. oz. 2. letnika idr.

b) ali je vsem visokošolskim učiteljem in sodelavcem zagotovljeno spoštovanje njihove avtonomije pri poučevanju in raziskovanju ter pomoč in svetovanje pri razvijanju karijerne poti:

Vsem je bilo zagotovljeno spoštovanje avtonomije v okviru zakonodajnih omejitev ter z internimi akti določenimi pravili, vizijo, poslanstvom in strategijo ter usklajevanjem vsebin in načina izvajanja dejavnosti, ob strokovni in organizacijski pomoči ekipe VIST. Odstopi niso bili zaznani.

c) obveščenost deležnikov v skladu s 7. standardom 12. člena meril:

Svoje deležnike in javnost je VIST obveščal o študijskih programih in svoji dejavnosti preko razpisa za posamezno študijsko leto, objavami na spletni strani vist.si, preko objave SEP, sestankov, mejlingov, družbenih omrežjih in medijskih objavah, na sejnih Informativa, informativnih dnevih, individualnih informativnih dnevih, s predstavitvami na nekaterih srednjih šolah.

Za obveščanje javnosti oz. promocijo študijskih programov imamo sklenjeno z relevantnim podjetjem, ki vodi kampanje za Slovenijo in občasno za Hrvaško, v 23/24 pa smo sklenili pogodbo tudi s podjetjem za promocijo naših programov v tujini ter izvedli podrobno predstavitev programov in delovanja. Vendar pa večina študentov iz tujine prihaja na študij k nam neposredno, mimo te agencije.

Ocena stanja

Delo je potekalo v skladu s standardom, odstopov in posebnosti nismo zaznali. Potrebno je nadaljevanje aktivnosti za čim boljše učne izide in zaključevanje študija.

6. ZAKLJUČEK

Kakovost je integralni del delovanja VIST. Zagotavlja zelo dobre pogoje izvajanja študijskih programov Fotografija 1. st. in Vzporedne resničnosti 1. st. v skladu s standardi kakovosti in plani, skrbi za čim boljše učne izide tudi s prilagajanjem izvajanja glede na generacijske značilnosti in z individualnim pristopom. Izvajanje in učne izide sproti spremlja z različnih vidikov, sproti identificira morebitne težave in sproti ukrepa, sistemske ukrepe izvaja na podlagi planov, ki temeljijo tudi na ugotovitvah SE. Pedagoško, znanstveno in strokovno delo so medsebojno tesno povezani, in na podlagi tega, razvoja stoke ter potreb trga dela, s katerim ima VIST odlične povezave, programa dopolnjuje. Študenti imajo možnost vključevanja v raziskovalne in druge projekte in programe.

Samoevalvacija za leto 2024/25 kaže, da je Oddelek za fotografijo kljub neizvedbi nove smeri VR/XR uspešno stabiliziral prenovljeni program in ga vsebinsko nadgradil z vsebinami generativne UI. Združevanje letnikov se je izkazalo za ključni ukrep za ohranjanje kakovosti in medgeneracijske povezanosti v času manjše generacije študentov. Refleksija o smeri VR/XR predstavlja pomembno varovalko, ki bo študentom fotografije kljub vsemu zagotovila stik z najsodobnejšimi tehnologijami preko »pretapljanja« vsebin. Skladnost programa s standardi kakovosti zagotavlja odlično izhodišče za prihajajoči postopek podaljšanja akreditacije v letu 2025/26.

VIST nadaljuje z uveljavljanjem koncepta, da študenti ne le pridobivajo poglobljena znanja, temveč jih znajo uporabljati, da razvijajo sposobnosti in kompetence s sistematičnim učenjem, povezovanjem znanja in kritičnim odnosom do (ad hoc) informacij, s tem pa tudi za uveljavljanje znanja/kompetenc in poklica ter razvoj stroke. Zato pa komisija za kakovost, pedagoško osebje in vodstvo VIST odločno nasprotujemo uvajanju mikro- in nano- metod učenja, ki se kažejo kot prihajajoči trend, saj menimo, da to vodi k zmanjševanju sposobnosti študentov, namesto da bi metode poučevanja spodbujale k povečevanju le-teh.

Ključne naloge za 2025/26:

- Pravočasna oddaja vloge za podaljšanje akreditacije na NAKVIS (do 30. 9. 2026).
- Zagotovitev zadostnega zanimanja za vpis v smer VR/XR, v primeru neuspeha odločitev o ukinitvi te smeri in prenos ključnih vsebin v predmetnik smeri Fotografija.
- Dvig anketne odzivnosti študentov in aktiviranje Študentskega sveta.
- Posodobitev fotografske opreme v skladu s prioritetami AI/XR produkcije.
- Ocena smiselnosti ponovne uvedbe komercialne dejavnosti za naročnike (Studio V).